

Hej!

Vi jobbar just nu med att färdigställa Socialmedicinsk tidskrift nr 4–6, 2024,
Ett jubileumsnummer av Socialmedicinsk tidskrift 100 år.

Innan det går till tryck har vi ett erbjudande om att förbeställa numret till ett förmånligt pris.
Detta gäller ifall du beställer **senast måndag 6 januari**.

I detta jubileumsnummer har vi använt Paulo Freires tänkande där han säger att vår roll under vår stund på jorden är att förändra. Samma tänkande som återfinns när socialmedicin definierades som akademiskt ämne år 1948: ”Alla strävanden att genom ändring av dessa faktorer (determinanter för vår hälsa) förbättra individens och gruppens hälsotillstånd räknas sålunda hit”. Men numret är också framtaget med syfte att försöka spegla vilken roll tidskriften ville ha och har haft vid framväxten av välfärdsstaten under de senaste 100 åren. Idén hämtad från Freire i jubileumsnumret är att beskriva historien, lära av historien och analysera dagens situation och förhoppningsvis kunna ge några förslag för att forma en bättre framtid.

Du kan läsa mer om jubileumsnumrets innehåll i SMT nr 1, 2024, här:

<https://publicera.kb.se/smt/article/view/23968>

<https://publicera.kb.se/smt/article/view/23974>

SMT 100 ÅR

Redaktör: Bo J. A. Haglund

Numret kommer att innehålla följande artiklar:

Krönika

Etthundra år av små och stora händelser

Bengt Starrin

Ledare

Att beskriva, analysera och agera i ett 100-årsperspektiv – Ett jubileumsnummer av Socialmedicinsk tidskrift 100 år

Bo J. A. Haglund

Del 1. Socialpolitik och Socialmedicin

Sveriges framväxt och internationella bidrag till folkhälsa och miljö

Bo J. A. Haglund

Om socialmedicinens kärna och utveckling – reflektioner från en 50-årig akademisk resa

Charli Eriksson

Velferdsstat og folkehelse: politikk for å utjevne sosiale helseforskjeller i de nordiske land

Elisabeth Fosse

Medicinare som sociala kartläggare och samhällskritiker

Hans Svärd

Gunnar Inghe stakade ut kursen för svensk socialmedicin

Finn Diderichsen, Urban Janlert

Ja må den leva uti hundrade år! Socialmedicinsk tidskrift fyller 100 år

Urban Janlert, Bo J A Haglund

Socialmedicinen tar form 1953–1973

Michal Brehmer

Det sociala arbetet i Socialmedicinsk tidskrift under åttio år

Magnus Karlsson

En folkhälsovetenskaplig preventionsapproach – ett sätt att stärka kunskapsbasen om förebyggande socialt arbete och en förebyggande socialtjänst?

Malin Eriksson

Socialmedicinsk tidskrift och nazismen – exemplet Åke Berglund

Urban Janlert

Del 2. Utvecklingen de senaste 50 åren

Mina folkhälsovetenskapliga synvändor

Lennart Köbler

När porten öppnades för datorn in i den medicinska världen. En berättelse från gamla tider i Uppsala

Jean-Claude Vuille

Rehabiliteringsmedicin en del av Socialmedicinsk tidskrift:s styrelse under några decennier

Bo J. A. Haglund, Sara Degerman Carlsson

En hälsofrämjande hälso- och sjukvård: Hur hälso- och sjukvården kan utvecklas för att möta nya behov

Margareta Kristenson

Hälso- och sjukvårdens utveckling i Sverige – vart är vi på väg?

Bo Burström

Skaraborg! Pionjär inom folkhälsoområdet

Sven-Olof Isacson

Hälsovårdsenheten som förebild eller inspiration – om att förverkliga en unik hälsoplan

Bjarne Jansson

Regnbågsmodellen som ett pedagogiskt verktyg för förståelse av determinanter för hälsa och stöd vid arbete för jämlik hälsa.

Oliver Dyar, Bo J A Haglund, Margareta Kristenson

Socialmedicin för säkerhets skull 1954 – 2024. Del 1: Pionjärerna

Bjarne Jansson

Socialmedicin för säkerhets skull 1954 – 2024. Del 2: WHO – Safe Communities

Bjarne Jansson, Moa Sundström

Socialmedicin för säkerhets skull 1954 – 2024. Del 3: Forskargruppen – skadeepidemiologi och säkerhetsfrämjande arbete

Bjarne Jansson

Socialmedicin för säkerhets skull 1954 – 2024. Del 4: Innovation: samarbete KTH och KI

E. Roland Andersson, Bjarne Jansson

Västerbottens hälsoundersökningar – en 40-årig befolkningsintervention. ”Västerbottningar är också människor, fast inte lika länge”

Lars Weineball

Malmökommissionen – reflektioner av kommissionens ordförande

Sven-Olof Isacson

Malmökommissionen som hållbar folkhälsointervention – vad kan vi lära oss efter 10 år?

P-O Östergren, Anna Balkfors

Utveckling av forskning kring konstkultur och hälsa från slutet av 70-talet till nu – mitt eget subjektiva perspektiv

Töres Theorell

Masterutbildningar i folkhälsovetenskap i Sverige – en sammanställning av kurser och inriktningar

Solveig Lövestad

Del 3. Framtida utmaningar

Socialmedicinens roll i orostider

Anna Sarkadi

Socialmedicin och folkhälsa som läkarspecialitet – perspektiv från blivande specialister

Anton Ericsson, Eva Jongbloed-van Geerenstein, Désirée Lichtenstein, Lisa Sablin Torp, Eva Zeisig, Oliver Dyar

Klimatkrisen – vår oförmåga att hantera en stor omställning

Staffan Laestadius

Rättvis omställning. Individuella konsumtionsval, Naturens rättigheter & Ecocid, Nerväxt och Ekologiska maskuliniteter i slutet av Antropocene

Martin Hultman

Att lyckas med implementering på lång sikt – en nödvändighet för att uppnå folkhälsopolitikens åtta målområden

Karin Guldbrandsson

Socialmedicinen och genetiken

Lars Olov Bygren

Precisionshälsa – folkhälsoarbetets sköna nya värld?

Göran Henriksson

Skolhälsovårdens utveckling i Sverige

Lars Cernerud

Recensioner

Recenserad bok: 70 är det nya 50. Hur äldre är yngre än någonsin och hur du håller hjärnan och kroppen i form

Charli Eriksson

Helhetssyn med förhinder

Recenserad bok: Drömmen om den moderna socialtjänsten och vägen mot en modern organisation för det sociala arbetet, en biografi över Bengt Hedlén

Stig Larsson

Hej min gamla lärobok!

Recenserad bok: Socialt arbete – en grundbok. Fjärde upplagan

Mimmi Schröder

Avhandlingar

Musical Interaction with Students with Severe/Profound Intellectual and Multiple Disabilities

Linn Johnels

Mot hållbara levnadssätt: Social mobilisering för minskat flygresande

Sara Ullström

Slutord

Ojämlighet i hälsa och i livsvillkor ökar – varför bryr sig inte politikerna?

Redaktionen

Redaktörer i Socialmedicinsk Tidskrift under 100 år

Urban Janlert, Bo J. A. Haglund

Om tidskriften

Socialmedicinsk tidskrift är fortsatt ett forum för svenska forskare att lyfta fram, granska och diskutera olika samhällsvetenskapliga och socialmedicinska frågor. Vi har ett stort antal läsare på nätet, men antalet prenumeranter har minskat. Att tidskriften fortsatt kan ges ut är en effekt av ekonomiskt stöd från främst forskningsrådet FORTE. Vi säljer även lösnummer som avser täcka delar av tryck- och distributionskostnader. Den viktigaste förutsättningen för tidskriftens existens

är emellertid frivilligt arbete av temaredaktörer och artikelförfattare som anser sig ha viktiga budskap att föra fram, d.v.s. oegennyttigt arbete på fritiden hos en rad engagerade folkhälsoarbetare.

Förköpserbjudande – måste förbeställas

Vill du köpa in exemplar, enstaka eller större beställningar, kan du göra det till rabatterat pris om beställning görs innan tidskriften går till tryck, **senast måndag 6 januari**. (se prislista nedan).

Beställningar görs via e-post till: redaktionen@socialmedicinsktidskrift.se. Meddela antal ex samt leverans- & faktureringsadress.

Du kan även betala via Swish på telefonnummer: 123 075 1842. Ange tidskriftens nummer och årtal, till exempel: Nr 2, 2024.

1 ex	300 kr
5 ex	1 500 kr
10 ex	3 000 kr
20 ex	6 000 kr

Om du vill beställa ett större antal ex kan du kontakta oss på redaktionen för prisförslag:
redaktionen@socialmedicinsktidskrift.se

Vänliga hälsningar

Helen Hedlund

Redaktionssekreterare

Socialmedicinsk tidskrift

<https://publicera.kb.se/smt>

redaktionen@socialmedicinsktidskrift.se